

Lezingen gehouden niet onder ODV-paraplu (van Gene Zijde), maar op persoonlijke titel van de sprekers (vaak Henri)

11 november 1992

INVLOED VAN DE NIEUWE WERELDLEER

Zo, goedenavond vrienden. Hoewel we vandaag 'en petit comité' zijn, wou ik u toch nog even een paar punten in herinnering brengen. In de eerste plaats: de geest is ook niet alwetend of onfeilbaar, het is dus belangrijk dat u zelf nadenkt en in de tweede plaats: We hebben, zoals u weet, een beperkt net op het ogenblik, een beperkt aantal sprekers ook en daardoor kan het bij de vragenbeantwoording het iets langer duren ook voor we een antwoord te pakken hebben. Het is ook mogelijk dat we bepaalde onderwerpen niet kunnen behandelen of bespreken. Wat we wel kunnen bespreken, is het onderwerp dat u nu gaat stellen, hoop ik.

❖ *'Invloed, nu en in de toekomst van de nieuwe wereldleraar en leer'.*

Tja, dat is een wat moeizame kwestie. De wereldleraar heeft een bepaalde praktische leer gebracht. En een praktische leer, die kun je op verschillende manieren verankeren. Hij is onder andere verankerd in de houding, het denken van de mensen, van zeg het nabije Oosten en het wat verdere Oosten heeft zelfs invloed gehad in een gebied als China. En zijn leer, die eigenlijk meer een gedragsleer is, maar ook een praktische leer, breidt zich onmerkbaar overal uit. Alleen, het is niet de leer van de wereldleraar. En dat is begrijpelijk. Daar waar een profeet opstaat, daar krijgt die profeet volgelingen, die vervolgens hun eigen visie de profeet in de mond proberen te leggen en zodra hij dood is, beginnen met iets totaal anders dan de man had bedoeld.

Kijk Jezus. Jezus wil gewoon naastenliefde, medemenselijkheid. Hij wil dat de mensen voor elkaar opkomen, dat ze voor elkaar zorgen. En dan komen er een paar bekeerlingen, Paulus gaat op reis, dat was ook een tamelijk driftig mannetje. En voor we het weten, is er eigenlijk een soort godsdienst ontstaan met gezag, met leergezag, wat later ook nog met dogmata. En wat is er overgebleven van het christendom? Het zieltjes redden door de inquisitie? De wereldleraar heeft dit voorzien en is dus ook maar enkele malen openbaar opgetreden. Hij heeft zijn werk altijd, zullen we zeggen, achter de schermen verricht, waar dat mogelijk was.

Zijn denken is betrekkelijk eenvoudig. 'Je kunt gebruik maken van alle middelen die er zijn, mits je dat niet doet ten laste van anderen'. Nou, dus niet zeggen: 'ja, maar techniek is verwerpelijk, ik ga wel lopen' en niet zeggen: 'ik weet het zo goed en iedereen heeft maar naar mij te luisteren', maar gewoon: 'gebruik maken van de mogelijkheden die je vindt, degene zijn die je innerlijk voelt te zijn en van daaruit verder gaan met voor anderen de wereld beter te maken, zónder dat je hem daarmee gelijktijdig ook belast.

Vrijheid is het grootste goed op aarde en de vrije wil van de mens, hoe beperkt dan ook, is uiteindelijk de gave die hem tot méns maakt. Hij werd door zijn instincten niet noodzakelijkerwijze gedreven, hij kan zijn instincten als het ware richten en meesteren. En de wereldleraar wijst daarop. Hij zegt: 'je moet geen grote organisatie stichten, je moet gewoon samenwerken'.

Ja en dat is in deze tijd niet populair, dat zult u begrijpen en daarom is het misschien maar goed dat het sub rosa blijft. Hij heeft gezegd: 'een filosofie kan nooit de basis zijn waarop je de werkelijkheid benadert'. Nou, de meeste zogenaamde werkelijkheden van deze dagen zijn nu eenmaal opgebouwd, zoals u weet, uit filosofieën. Bijvoorbeeld China. Het gaat China goed en er komt inderdaad steeds meer vrijheid voor de burger om op zijn eigen wijze te leven en te werken. Gelijktijdig echter blijft er het industrialiserend leergezag van Lenin en het revolutionair gezag van Mao gehandhaafd. En dat betekent dat alles op een bepaalde manier geduid moet kunnen worden. En als dat niet kan, dan is het ineens verwerpelijk.

Ik geloof dat de wereldleraar dat voorzien heeft en zijn systeem heeft laten infiltreren in bepaalde cursussen zelfs, zoals die op het ogenblik op sommige highschools, en universities in de Verenigde Staten worden gegeven. Hij is doorgedrongen in, wat je kunt zeggen, het lagere partijkader van China. Hij heeft wel degelijk geprobeerd invloed uit te oefenen op de onderlinge verhouding tussen de verschillende stammen in India. Niet altijd met groot succes, want er zijn er bij die hun eigen meerwaardigheid aan de grote kwaliteiten van hun geloof natuurlijk zullen verdedigen tegen iedereen en alles. Zij dúlden niet. Je moet leren dulden. Het anders zijn van de ander is zijn recht. Het is niet jouw taak om uit te maken wat de ander moet zijn. Het is je taak om te zijn wat je kúnt zijn voor jezelf én voor die ander.

En ik geloof dat daarin eigenlijk gelijktijdig ligt wat er gaat gebeuren. Organisaties worden steeds meer topzwaar, d.w.z. dat zij steeds minder werkelijk gezag bezitten. En toch zijn er regels nodig en die regels vinden we dan terug in die eenvoudige samenwerking, die gezagsverhouding, die de nieuwe wereldleraar heeft gebracht. En naarmate politiek, kapitaal en ongetwijfeld ook religieuze ferveur toenemen in de wereld, is het meer noodzakelijk dat er een achtergrond is die deze zichzelf vernietigende instanties kan vervangen. Misschien zullen velen in deze dagen denken: ach, óf de wereldleraar was een groot filosoof óf hij was een anarchist. Ik denk dat hij geen van beiden was. Hij was iemand die de mens wilde proberen voor te houden hoe je werkelijk mens kunt zijn. En ik denk dat daardoor die invloed nog heel wat tijd zal aanhouden, maar dat ze niet het karakter kán krijgen van een godsdienst of van een systeem.

De wereldleraar wíl geen systemen, hij wil nuchtere oplossingen. Hij wil niet dat men op aarde voortdurend met de hemel bezig is, maar hij wenst wel dat een ieder die op aarde wandelt, het begrip van de hemel in zích draagt en in zijn eigen wereld, hoe beperkt dan ook, terugvindt. Hij wenst niet dat alle verschillen worden uitgeblust, dat er een soort, ja, hoe moet je dat zeggen, coöperatie der mensheid ontstaat, met leiding, met vaste regels, met vaste beloningen en wat dies meer zij. Hij zegt: 'samenwerking is een vrije zaak. En als je denkt: ik kan helpen, waarom zou je het niet doen? Vraag dan niet: wat krijg ik ervoor, maar wat kan ik doen?' En op deze manier heeft hij zijn hele systeem eigenlijk, áls je het al een systeem zoudt mogen noemen, ontdaan van de mogelijkheden je eraan vast te klampen.

En wat zijn de beste apostelen op aarde? De beste apostelen zijn mensen die een leer aanvaard hebben, omdat ze daardóór zich zelve verheven voelen boven anderen. En terwijl ze dan de leer verdedigen, zijn ze eigenlijk bezig hun eigen meerwaardigheid te bewijzen en gelijktijdig hun eigen gezag te vestigen. Het is duidelijk dat een leer die dat níet aanbiedt, op een andere wijze moet werken. Het moet een eenvoudige tip zijn: 'je kunt gelukkiger zijn, je kunt gezonder zijn, je kunt beter zijn, wanneer je daarmee rekening houdt'. Dat is wat de wereldleraar heeft gedaan. En als u vraagt: 'ja, hoe zal die invloed in de toekomst zijn?', dan kan ik alleen maar antwoorden: in een verre toekomst zal veel van datgene wat hij heeft geleerd een algemene leefregel zijn voor de meeste mensen. Maar wat hij heeft geleerd, is gelijktijdig het valnet onder de balancerende kunstenaars der hoge idealen. Ze hoeven hun nek niet te breken, maar ze moeten wel 'down to earth' komen. Ik dacht dat ik daarmee voldoende had gezegd, maar....

Ik denk dat toch heel veel juist bestaande systemen en gezag kennende ideologieën zich hiertegen zullen verzetten, er niet naar zullen luisteren....Hebt u wel eens geprobeerd te vechten met een onzichtbare tegenstander? Dat is zeer moeilijk. En hier hebben wij niet te maken met iets wat áángevallen kan worden. Het is er, maar je weet niet waar het is. Het brengt waarheid, maar die waarheid is zo klaarblijkelijk, zo evident, dat je haar niet kunt aantasten zonder jezelf belachelijk te maken. Gezag, macht, is op het ogenblik het droombeeld van de wereld, dat ben ik met u eens. En iedereen zoekt dat op zijn eigen manier. De één die probeert contracten te maken met duistere machten, de ander haalt er engelen bij en er zijn er zelfs bij, die oude gebaarde heiligen opnieuw laten oprukken, zover zij niet aan de middenstand zijn verkocht. Binnenkort komt er weer een zo. Kijk, dat is heiligheid die bestaat uit een aangeplakte baard en een schijn van welwillendheid die onmiddellijk wegvalt, wanneer staf, mijter en mantel kunnen worden neergesmeten. En dat soort heiligheid stralen ook vele leermeesters en leraren uit.

Maar wanneer iemand mij iets zegt, wat voor mij waar is, dan kan ik er naar leven. Maar moet ik dan ook al die dingen gaan aannemen die hij zegt, die voor mij niet waar zijn? En daar zit je dus met het grote punt: het gaat niet meer om een systeem, om volgelingen, zelfs dat niet, het gaat gewoon om een verandering in de mens. Een mens die weer meer individu wordt, zich meer bewust wordt van zichzelf, zijn mogelijkheden, maar ook zijn verantwoordelijken. En ja, daar zullen heel veel van die systeempjes en godsdienstjes en wat er verder nog bestaat op dat gebied, erg ongelukkig mee zijn. Zoals ongetwijfeld vele regeerders ongelukkig zullen zijn, wanneer de Nederlanders uiteindelijk besluiten om eens zelf na te denken en zélf te bepalen wat zij al dan niet uit de beurs geven.

Want dan kan het systeem niet meer functioneren, o ja, het kan wel functioneren, maar het kan dan niet meer zó functioneren dat het ondoorzichtig is voor anderen. Kijk, en daar zit dan eigenlijk het knelpunt: die systemen kunnen zich wel verzetten tegen alles wat een aantasting lijkt van hun zekerheid of hun macht; maar kunnen ze zich ook verzetten tegen de erosie die hun macht langzaam maar zeker vermindert en wegslijt? En juist dit erosiesysteem is moeilijk, heel moeilijk te bestrijden, omdat het niet slechts op één terrein, maar op alle sociale, alle maatschappelijke terreinen gelijktijdig werkzaam is. En daarom denk ik dat er wel veel zijn die zich zullen verzetten, maar dat ze niet weten waar ze zich tegen móeten verzetten. En misschien is dat een slecht voorbeeld, maar er waren in, ik meen in Los Angeles of San Francisco, ik weet het niet precies meer, een aantal moorden. Wat bleek: ze waren niet op te lossen, omdat niet van een vaste methode werd gebruik gemaakt en omdat de dader - men nam aan dat het een enkele dader of enkele daders waren -, geen relatie had met de slachtoffers op welke wijze dan ook. En dan staat zo'n heel machtig politieapparaat met daarachter staatspolitieapparaten, FBI enzovoort, machteloos. Machteloos tegen een enkele mens, omdat hij geen systeem heeft. En kijk, daar ligt nu eigenlijk de macht, als ik het zo mag zeggen, van een leraar als de wereldmeester. Wat hij gezegd heeft, is vandáág bruikbaar om aan te tonen dat bepaalde sociale verhoudingen onjuist zijn. Maar morgen is het eveneens bruikbaar om te bewijzen dat bepaalde financiële praktijken onzin zijn. En overmorgen bewijst het dat de wijsheid van vele staatslieden bestaat in het geheimhouden van hun stomiteiten. En dát kun je niet pakken. Zoals op het ogenblik gouvernementen al hulpeloos beginnen te worden, wanneer een aantal mensen, die overigens wel eens gelijk hebben, vragen om dit of dat, een oproep doen om de aarde beter te behandelen, de ozonlaag minder te schaden, beter te zorgen voor de veiligheid van de voetganger op straat of, wat mij betreft, voor de wijze waarop men medemensen behandelt.

De absolute macht valt steeds meer weg. En wat dat betreft, zal een zekere heer Clinton ook nog wel last krijgen, want ook hij zal, of hij wil of niet, moeten erkennen dat hij de ambtelijke structuur van de USA niet kan blijven handhaven en gelijktijdig ook maar één tiende van zijn beloften waar maken. En ja, wanneer ik dit antwoord geef op uw opmerking, dan zal het u wel duidelijk worden dat hier inderdaad sprake is van iets wat je niet kunt pakken. Wat je niet kunt pakken, kun je niet bestrijden. Je kunt alleen proberen er iets ánders tegenover te zetten. En in verschillende landen wordt dat geprobeerd door het aanmoedigen van een extreem nationalisme. Maar zoals de situatie ligt, is dat niet te handhaven. Het zal langzaam maar zeker over moeten gaan in een gevoel van: samen Europeaan, Aziatisch, Amerikaan zijn. En dat bereik je niet één, twee, drie. Dus: de werkelijke binding van gezag met de burger wordt steeds zwakker. De afstand tussen burger en gezag wordt steeds groter, maar dan wordt ook gelijktijdig, mijn waarde vriend, de macht van het gezag steeds kleiner. Dat is datgene wat op het ogenblik zich in China afspeelt, dat is datgene wat zich indirect, zelfs in een klein land als Nederland, voortdurend sterker toont. Het is datgene wat een verandering afdwingt, die niemand van de machthebbers van het ogenblik wenst. Ditzelfde speelt in de kerk. Engeland heeft zojuist besloten dat voortaan vrouwen het priesterambt mogen bekleden in de anglicaanse kerk. Erg zuur natuurlijk voor degenen die altijd hebben gedacht: de plaats van de vrouw is achter de oven of in het bed. Maar in Rome klinken ook dergelijke klanken. Hoe lang denkt u dat het celibaat het nog houdt, zelfs als een bijna holle stelling?

Hoe lang denkt u dat de binding met een partij door religieuze visie of andere zaken te handhaven is, wanneer die partij in feite tegen haar eigen principes in zondigt? Dáár ligt de

werking waarop ik doelde: een uitholling van het bestaande, waarbij de ónderlinge menselijkheid en samenwerking de enige mogelijke vervangende factor is voor de werkelijke behoeften die overal onder mensen bestaan. Voldoende?

❖ *Ik wil toch nog één vraag stellen: Denkt u - het is natuurlijk duidelijk dat de mensheid moet leren dat macht en bezit niet zo belangrijk zijn, slechts droombeelden -, maar denkt u dat de mensheid het droombeeld van bezit wel kán afleren? Hebzucht lijkt wel een bijna erfelijk bepaalde eigenschap in de mens.*

Ja, bezit is een instinctieve waarde, bezitsdrang. Maar bezitsdrang hoeft niet te worden geprojecteerd op bijvoorbeeld handelsartikelen of op een geloof, of een nationaliteit. De drang om jezelf te zijn en een mate van eigendom te bezitten blijft altijd bestaan, maar dat eigendom is gereleerd in zijn betekenis aan de status die men eraan ontleent binnen een gemeenschap. Als rijkdom geen status meer geeft, dan zullen we plotseling mensen zien die bewust armoede kiezen, omdat dáár wel een statusbevestiging in te vinden is. En dat is iets wat men over het hoofd ziet. Bezit op zichzelf heeft alleen betekenis, wanneer het gaat om gebruiksrecht en gebruikswaarde. Bezit dat niet gebruikt wordt, is in feite onzin. Maar zolang je iets hebt en daar status aan ontleent: 'jullie moeten toch eens komen kijken, zeg, ik heb weer een echte Knoedelboy gekocht; Knoedelboy, o, wist je dat niet, dat is die bekende Braziliaanse schilder, die alleen koffie in zijn verf doet...' Onzin, zeker, maar dát is de betekenis van het bezit, van de luxe auto, van de grote villa. Dat is de betekenis van rijkdom: 'ik heb miljoenen, ik kan mensen kopen', maar als je geen mensen kan kopen, wat moet je dan met die miljoenen? Bezit is sterk gereleerd aan zekerheden die men eraan ontleent en is aan deze zekerheden voldaan, dan blijft alleen nog de status over. Wanneer je met bezit geen status kunt kweken, dan zul je je bezit beperken tot datgene wat voor jou rationeel, nodig, bruikbaar is. En dan zul je verder zoeken naar een andere methode om de erkenning van je medemensen af te dwingen. En als dat betekent: 'behelpzaam zijn', dan ben je behulpzaam. Of dacht u dat de patriciërs van Rome werkelijk zoveel respect hadden voor het vulgus? Nee, zij kochten eenvoudig de verering van hun persoonlijkheid door het gepeupel door hen brood en spelen te geven. En aangezien brood en spelen in deze tijd niet voldoende zijn, probeert men de mensen de illusie te geven dat ze net zo goed kunnen leven als een ander, terwijl daardoor anderen geen leven meer over houden, begrijpt u? Maar als dat geen status meer geeft, als dáár niets meer aan te ontleenen is van binding, van gezag, waarom zou je het dan doen? Bezit blijft bestaan, altijd, maar het is een persoonlijk bezit, waarbij de voldoening van het bezit alleen gelegen kan zijn in de gebruiksbetekenis die het voor je heeft ofwel de statuswaarde die het tegenover anderen bezit. Hoe minder anderen status afmeten aan bezit, hoe minder bezit je in feite nodig hebt en hoe minder je zult opofferen om dat bezit te verkrijgen en te behouden. Voldoende?

❖ *Denkt u dat het ook concreet met een jaar of 20, 50 of 100, ook die kant op zál gaan, zelfs in de USA, dus het ontkoppelen van status en bezit?*

Ik denk dat het die kant op zal gaan, ik durf mij niet aan termijnen te binden. Voldoende?

Ja, dan zijn we hier kennelijk mee uitgepraat, had u nog wat anders?

❖ *Ja, ik had nog een vraag naar die chaos die op de wereld heen steekt, ik bedoel dat nu het bezit opkomt, en als er minder bezit is, dan zoeken de mensen elkaar op, terwijl in oorlog ook chaos was, zit in die chaos nog leven, dat daar ook alweer een geestelijke inspiratie....*

Nou, ik geloof niet, onder ons gezegd en gezwegen, dat we kunnen zeggen dat er geen chaos is. Het is duidelijk dat deze chaos voortkomt uit een slopings- of bederfproces van datgene wat men dan samenleving of democratie pleegt te noemen. Het is duidelijk dat de waarden die men vindt in democratie, in samengaan met anderen, dat die éérs moeten vallen. Maar het is een sloopproces. Je kunt namelijk niet half dit en half dat zijn. En díe ellende, die zal zich voortdurend voortzetten, totdat men ontdekt: eigenlijk heeft dit geen zin meer.

De zinloosheid van bepaalde zaken moet eerst duidelijk worden voordat men bereid is andere dingen daarvoor in de plaats te stellen. En wanneer dan blijkt dat er geen vaste, maar alleen voortdurend veranderende en wisselende waarden bestaan, dan zal de mens steeds meer terugvallen op zichzelf, zijn eigen mogelijkheden, zijn eigen aansprakelijkheden voor zichzelf bepalen en dan zitten wij inderdaad in die vernieuwing.

Maar tja, wat moet je zeggen? Wat is chaos? Chaos is bijvoorbeeld, dat wanneer een staat alle burgers ontwapent, degene die kwade bedoelingen hebben, wapenen gebruiken. En dat wil zeggen dat de bevolking hulpeloos is, tenzij zij over wapens kan beschikken. Maar als de burgers over wapens kunnen beschikken, betekent het weer dat de gezaghebbers veel meer rekening moeten houden met die bevolking, want die wapens zullen ze gebruiken om hun eigen rechten en vrijheid te handhaven, maar óók tegenover wat zich het wettelijk gezag pleegt te noemen.

En ik zeg dit nu op één punt, maar laten we kijken naar andere punten. Sedert dat men overal parkeermeters heeft neergezet, u neemt me niet kwalijk dat ik modern ben, zien wij steeds meer parkeerovertradingen te voorschijn komen. Sedert men op straat dus zich voortdurend gehinderd voelt door dergelijke, meestal geld eisende maatregelen van de overheid, neemt dubbel parkeren toe. Gelijkijdig wil de overheid veiligheid in de steden en dorpen. En zij begint met verminderingen van snelheid, maar die verminderingen van snelheid hebben ten gevolge dat er meer snelheidsovertradingen ontstaan en dat men die vloed niet werkelijk kan afdammen.

Men kan wel eisen stellen aan anderen, maar als die anderen daar niet op reageren, dan heb je niets en dan kun je zeggen: ja, het is een chaos, natuurlijk, het is een chaos, omdat de wetgever wetten maakt en regelingen treft, die in de praktijk niet te handhaven zijn. En dan ontstaat er een chaos en het gedrag van de overheid slaat over op de burger. Zoals de steeds agressievere stijl van voetballen is overgeslagen naar de tribunes.

De steeds gewelddadiger, om niet te zeggen, sadistische of masochistische inhoud van vele films en naar ik hoor ook van een enkel tv-programma, als ze even niet iemand kunnen vinden om de tijd vol te kletsen, dan is het logisch dat men dit gaat beschouwen als een wijze van leven. En waar gebrek aan respect voor wet en burger de basis is van het gezag in bijna alle zogenaamd democratische en nog een aantal andere staten, is het duidelijk dat de chaos toeneemt. Maar wanneer die chaos zich oplost, dan heeft men zoveel ervaring opgedaan, dat het niet meer mogelijk is eenvoudig de macht te grijpen en verder te gaan.

Leuke voorbeelden hiervan kunt u zien in de voormalige Sovjet-Unie. Maar u zult eveneens aardige voorbeelden daarvan kunnen zien in bepaalde Zuid-Amerikaanse en Midden-Amerikaanse landen. En dat in een zeer nabije toekomst. Dan is het antwoord: deze chaos neemt toe, zolang er niet de noodzaak van ordening is voor de eenvoudige mens in zijn eigen simpele en eenvoudige leven. Voldoende? Nou, schijnbaar wel.

Ja, nu denkt u waarschijnlijk dat ik onheil zit te voorspellen, nee. Maar u moet één ding goed begrijpen: als je een rotte kies hebt, dan is het nodig dat 'ie getrokken wordt. Dat is een pijnlijk proces en je bent iets kwijt. En dan zeggen ze in deze tijd: zet er maar een kunstgebit voor in de plaats. Ja, ja, maar dat heeft ook bezwaren en daar kom je pas achter, wanneer je het hebt. En zo zal men proberen steeds nieuwe systemen te gebruiken. We zullen steeds weer zien dat deze mislukken, omdat zij niet aan de werkelijkheid beantwoorden en dan zien wij dat de chaos zó groot wordt, dat alleen nog ordening van onderaf mogelijk is.

En de mens van onderaf heeft geen inzicht in het geheel van staatsbestel en dergelijke. Er zijn zelfs mensen die denken dat de regering geld uitdeelt dat van de regering is in plaats van de belastingbetaler. Dus dat zal heus wel even kunnen duren, maar ze zullen door ervaring wijs worden. En geloof me één ding: als de eenvoudige mensen iets begrepen hebben, dan houden ze zich er ook aan. Veel beter dan al degenen die denken dat ze het voor anderen beter kunnen regelen. Is dit voldoende?

❖ *Zou je kunnen zeggen dat het gevoel van eigen verantwoordelijkheid van de mensen persoonlijk dan eigenlijk groeien gaat?*

Voorlopig is dat zeer beperkt, maar de groei is inderdaad aanwezig. Wij leven echter in een systeem, waarin de persoonlijke verantwoordelijkheid juist zoveel mogelijk is weggewerkt, omdat een staat die voor je zorgt van de wieg tot het graf, tegenwoordig met een voorkeur voor het graf geloof ik, eigenlijk je ontheft van de noodzaak om voor jezelf te denken, te vechten en te werken. Maar die zorgen, die zullen steeds minder worden, die mogelijkheden

om een beroep te doen op autoriteiten en overheden zullen steeds verder af nemen, niet alleen in Nederland, maar over de hele wereld. Zelfs de mogelijkheid van verhongerende landen om een beroep te doen op de rijke landen zal steeds meer afnemen, want er zijn grenzen aan deze dingen gesteld, die in de ménsheid verankerd liggen en niet in een politieke beslissing of economische noodzaak. En daar begint het proces van je eigen verantwoordelijkheid aanvaarden, voor jezelf zorgen. En als je daarmee begint, dan ontdek je dat je dat niet alleen kunt. Dan moet je met anderen samen kunnen werken, op een vrijblijvende basis misschien, maar samenwerken. En pas wanneer die samenwerkingsverbanden blijken sterker te zijn dan de overgeorganiseerde economische bedrijven en instellingen op hetzelfde terrein, dan begint de werkelijke, steeds sneller wordende aansprakelijkheidsaanvaarding bij de gewone mens. En het resultaat is dan een soort lawine-effect, waarbij de top waarschijnlijk beneden komt te liggen. Voldoende?

❖ *Ik geloof dat het al gaande is. U ziet het toch al op verschillende plaatsen eigenlijk gebeuren.*

Het ís er, maar het is er niet in voldoende mate. Ik heb u reeds gezegd: het proces is inderdaad al aan de gang, maar het is eerst een begin. En pas wanneer de mensen die ermee bezig zijn, leren dat ze anderen nodig hebben en daarmee gaan samenwerken zonder eisen te stellen aan anderen en zónder een dwang aan anderen op te leggen, dán zien wij die werkelijke opbloei en dán krijgen wij dat sneeuwbal-effect. Dan krijgen we uiteindelijk de lawine van eenvoudige mensen die weer geleerd hebben dat je alleen op jezelf kunt vertrouwen en dat je alleen in samenwerking, - mét je vrienden en je burens - betekenis hebt en dingen tot stand kunt brengen. En als het eenmaal zover is, nou ja, dan zitten we heel dicht bij de nieuwe wereld. En ik dacht dat dit proces, ja, ik wil niet graag voorspellingen doen, maar ik meen dat dit proces binnen drie à vier jaren al tot zodanige samenwerkingen zal voeren, dat men de betekenis hiervan niet meer zal kunnen ontkennen. Voldoende?

❖ *Ik had nog één vraag, dat was, u zegt: 'er is een grens', maar moeten wij die arme landen dan laten verhongeren, of moeten we ze toch helpen?*

Ik denk dat we de arme landen alleen kunnen helpen, wanneer we de mensen helpen zichzelf te helpen. Met andere woorden: géén zware subsidies, géén grote transporten, waarvan uiteindelijk meer dan één derde, vaak meer dan de helft, gebruikt wordt voor mensen die er rijk aan willen worden, en troepen die anderen onderdrukken, maar die daardoor wél een goed rantsoen krijgen. Ik bedoel: deze hele zaak is een nachtmerrie.

En dan weet ik het: ja, er zullen mensen verhongeren en dat is bitter en als ze bij u komen: help ze zo goed u kunt. Maar zeg níet: wij moeten wat daar is dan maar in stand houden, want dan kunnen we die mensen helpen. Mensen moeten leren dat als iets belangrijk genoeg voor je is, je ook bereid moet zijn ervoor te sterven. Dat je moet vechten voor wat je toekomt en niet voortdurend maar lijdelijk je moet laten drijven, uitbuiten en uiteindelijk in kampen samen drijven om daar dan om te komen.

En als u dát eenmaal in de gaten hebt, dan zult u ook zien dat veel van wat er op het ogenblik gebeurt, eigenlijk absoluut foutief is en eerder tégen dan ín het belang van de betrokken mensen is en de betrokken landen.

Wereldbanken verschaffen gelden. Waar worden ze voor gebruikt? Voor de wapens van de soldaten die de mensen onderdrukken die nog steeds verder verhongeren. Er komen mensen om te vertellen hoe je landbouw moet plegen, ja, maar ze moeten dan ook zorgen dat er zaaigoed is, dat er water komt. En dat zou het westen kunnen doen, het heeft de technische middelen. Maar die middelen gebruikt men niet, want men moet een afzetgebied houden voor die vele producten die men over heeft. En het is prettig als er mensen verhongeren, want dan kunnen we met een heiligenkrans om het hoofd en voldoende winst in de zak ons graan kwijt, onze boter kwijt, ons melkpoeder kwijt, al die dingen die we over hebben, waar we teveel van hebben; dat is een ontlasting van de markt binnenslands en gelijktijdig kunnen we de belastingbetaler ermee opzadelen, nietwaar. Zo gaat het dan.

Wees reëel. Je kunt de honger de wereld niet uitbrengen zolang er totaal verschillende niveau's van denken en bewustzijn onder de mensen bestaan. En niemand is bereid om een ander met rust te laten, opdat 'ie op zijn eigen manier kan leven en sterven. En daarom kun je

ze niet werkelijk helpen. Je kunt alleen door die schijnbare steun die je verleent, het lijdensproces langer maken. Maar je kunt de oorzaken niet opheffen. Dat kun je alleen, wanneer je werkelijk de kraan dichtdraait en zegt: Wie het bij mij komt halen, kan het krijgen. Maar in dit land: nee. En dat durven ze niet.

Dan zegt u: ja, maar die arme mensen dan en die arme kindertjes? Ja, hongerbuikjes zijn het beste propagandamiddel voor die mensen die de liefdadigheid willen stimuleren, zodat er weer een aantal mensen met een redelijk salaris zich bezig kunnen houden met het troosten van degenen die uiteindelijk toch om zullen komen, omdat hun land geen levensmogelijkheid biedt.

Neemt u mij niet kwalijk, het is hard om het zo te zeggen, maar het is zo. Het is zo dat er mensen zijn die de hele dag de straat op gaan om wat te doen voor de arme hongerende negerkindertjes in Somalië of Abessinië, noemt u maar een straat op. Terwijl hun burens naast ze liggen te creperen, maar daar hebben ze geen tijd voor, 'want wij moeten zorgen voor die arme hongerende mensheid'...

En terwijl men voortdurend bezig is om te laten zien hoe men betrokken is bij het lijden van de buitenwereld, zijn er mensen die zelfmoord plegen en creperen van eenzaamheid. Terwijl men voortdurend bezig is om 'ruimer te denken', plegen steeds meer politiemensen zelfmoord, omdat ze er niet tegenop kunnen. Ze hebben regels en ze mogen ze niet toepassen. En als er toevallig iemand een grote mond opzet, dan zijn zij nog de gebeten hond. Ze kunnen het niet meer aan. Ze zouden wel degelijk een oplossing hebben voor het drugsprobleem, maar ja, dan zouden de belangen van bepaalde partijen geschaad worden... Dat is uw werkelijkheid.

Uw werkelijkheid is dat er bij u mensen creperen op de straat, o ja, ook in Nederland. Dat de mensen doodvriezen op het ogenblik in New York, dat er lijken zijn weggehaald vanmorgen onder een brug bij de Seine, dat er mensen radeloos en hopeloos zelfmoord plegen in Duitsland, omdat ze niet aan de bak kunnen komen. De welvaart waarvan ze droomden, komt niet en nu zijn ze álles kwijt. Dát is uw werkelijkheid. Niet de droom dat je de wereld beter kunt maken, als je niet eerst in eígen huis de zaken rechtzet.

Hard, zeker. Onmenselijk, natuurlijk, u hebt gelijk, maar kijk, degenen die dood gaan, die komen bij ons terecht. En heus, ze worden opgevangen en heus, ze leren er wel wat en heus, wanneer ze nog een keer zouden moeten incarneren, weten ze beter wat ze moeten zijn en wat ze moeten doen. Maar als ze verder leven zoals nu, wat zijn ze dan anders dan wanhopige bedelaars die bovendien nog menen dat ze het recht hebben te eisen wat anderen hen uit goedheid geven. Neem mij niet kwalijk. Als je de hele zaak door elkaar wilt gooien, maar ja, doe het maar rustig. Het helpt om de chaos te bevorderen en de chaos helpt de vernieuwing. En de vernieuwing brengt de mens weer terug naar het werkelijk mens-zijn. Voldoende?

❖ *Kunt u er gezien de tijd een afsluiting aan maken?*

Ja, er wordt mij gevraagd om hier te sluiten. Nou, ik was net zo lekker op dreuf, maar ja, laten we maar afsluiten eigenlijk. Ik heb hier een paar dingen gezegd die sommige mensen niet graag zullen horen. Ik heb hier bepaalde dingen naar voren gebracht die hier heel veel mensen op één of andere manier toch op een pijnlijk punt raken. Maar is dat niet beter dan eenvoudig hoogdravend te spreken over de geestelijke werkelijkheid, over de esoterische verlichting?

Want weet u? Met alle verlichting die je van binnen hebt, kun je nog geen lamp laten branden. En óm die verlichting te verwerven, heb je toch behoefte aan die lamp. Als je voortdurend pijn in je grote teen hebt, ben je niet meer bereid of in staat om meditatief helemaal innerlijk vrij te worden. Je hébt nu eenmaal twee werelden en met die werelden moet je leven, een geestelijke en een stoffelijke.

En die geestelijke wereld, die kan zich alleen ontwikkelen, ontplooiën, zoals een zaad uiteindelijk een bloem of een plant voortbrengt of een boom. Maar de aarde, daar kun je voor zorgen. En de aarde waarin het zaad van uw geestelijke ontwikkeling ligt, is, wat men noemt, de alledaagse werkelijkheid. Niet de heerlijke illusies die wij koesteren, niet het ons beter voelen dan anderen, gewoon de werkelijkheid.

Zie die onder ogen. En zie dan ook onder ogen in hoeverre u zélf leeft en in hoeverre u in feite u té sterk afhankelijk hebt gemaakt van anderen. Misschien dat u dan de innerlijke vrijheid vindt en de uiterlijke vrijheid, die u nodig hebt om een werkelijk mens te zijn. En in anderen niet meer de schijnfiguren te zien die ze uitbeelden, maar de werkelijke figuren die achter het uiterlijk en het maniertje schuil gaan. Tot zelfs het gevoel van mislukking en verlatenheid, die vaak schuil gaan achter een getrokken dolkmes. Dan begin je te begrijpen.

En vrienden, ik heb geprobeerd om dat begrip bij u wakker te roepen. O, het zijn er maar een paar, het zal niet veel uithalen. Maar als er een paar bij zijn die een klein tikje veranderen, misschien veranderen ze ook een klein beetje de reacties van hun omgeving. En misschien bereiken ze daardóór het begrip voor júiste noodzaak, voor júiste geestelijke ontwikkeling, voor júiste verbondenheid met alle dingen, tot God en kosmos toe. En als ze dát bereiken, dan zitten ze heel dicht bij de praxis van de leer van de laatste wereldleraar. Ik dank u voor uw aandacht.

VRAGENGEDEELTE

Zo, goedenavond vrienden. U kent het bekende verhaal: alle vragen mogen worden gesteld, u krijgt alleen antwoord, als we denken dat het kan en het niet persoonlijk is. Dan zou ik willen voorstellen om over te gaan tot de schriftelijk ingekomen vragen, welke aanwezig zijn en eventuele mondelinge vragen, zover ze eruit komen.

❖ *Denkt u dat in de vrijere samenleving die straks gaat ontstaan, gebaseerd op vrijwillige samenwerking, geen enkel ordenend principe van buitenaf of bovenaf meer zal bestaan - behalve dan een noodzakelijk blijvend wetstelsel - in simpele vorm en strikt uitgevoerd -, dat misschien meer een regulerend dan een ordenend, dicterend karakter heeft?*

Nou, wanneer je een samenleving hebt, waarbij de mensen voortdurend allemaal rekening houden met elkaar, heb je geen wetgever nodig en geen wetgevend regime of systeem, maar alleen onderlinge afspraken. En die kunnen dan van plaats tot plaats verschillen en aan de omstandigheden zijn aangepast. Dus ik geloof wel dat een dergelijke samenleving uiteindelijk zal ontstaan. En óf die samenleving dan ook de samenleving is waar de mensen van vandáág enthousiast over zullen zijn, meen ik te mogen betwijfelen, want als je niet hebt, dan moet je vragen. En als je vraagt, dan moet je tevreden zijn met wat je krijgt. En tegenwoordig is het juist zo dat je niet vraagt, maar eist en dan ontevreden bent, omdat je eisen niet in overeenstemming zijn met je verwachtingen. Dus ik zou zeggen: ja, er ís een samenleving uiteindelijk, die weer teruggaat naar de kleine gemeenschappen, die dan automatisch hun eigen regels en gewoonten krijgen. En wanneer anderen, ín die gemeenschap komende, die respecteren, is een verdere wetgeving of een centraal gezag in feite overbodig.

❖ *Welke zijn de hoofdoorzaken van een te verwachte crisis, economisch ook, plus minus 1996?*

Nou, dat kunt u zelf wel uitrekenen. Kijk, men produceert steeds méér, maar de vraag wordt steeds minder. Men blijft dus met steeds meer zitten. En aangezien de heren, die dat alles reguleren, óók willen blijven zitten, krijg je dan een conflict dat uiteindelijk opgelost moet worden met de banken. En de banken, zoals u weet, verhuren graag paraplu's zolang het niet regent. Dus die zullen zeggen: ja, maar nu moeten wij dus onze invloed laten gelden. Maar een bankier is meestal een slecht zakenman, dus gaan de zaken failliet. Gaan de zaken failliet, dan staan de arbeiders op straat. Staan de arbeiders op straat, dan weten de vakbonden ook niet meer wat ze moeten doen. Want de vakbonden hebben in feite, door steeds méér te eisen dan de arbeid waard was, een systeem geschapen, waarbij alleen door geldontwaarding, dus feitelijk diefstal van de bezitter, het mogelijk was om de zaak draaiende te houden. En daar heeft men toen economen voor gesticht - ze zouden ook in een gesticht horen, volgens mij vaak -, en deze economen berekenen dan hoe het zou móeten gaan en vertellen nu ook nog waarom het niet zo geweest is en maken dan weer plannen, bij voorkeur voor het jaar 2000, opdat ze niet kunnen worden vastgelegd op de fouten die ze hebben gemaakt ten aanzien van het vorige en het volgende jaar, begrijpt u? Dus dat systeem van financiering door in feite niet bij bedrijven betrokkenen, het gebruiken van gelden, ook van overheden, om zaken in stand te houden om ándere dan productieredenen, is volledig fout. En wanneer u dus vraagt: wat gaat er mis met die crisis? Nou, heel eenvoudig: steeds meer bedrijven zijn niet in staat de kosten op te brengen van hun administratie uit de winst die ze maken op hun producten.

- ❖ *En wanneer denkt u dat er definitief met de nu nog te grote macht van de banken, - commerciële, IMF en Wereldbank -, is gedaan?*

Geef ze een jaar of vijf de tijd. Je kunt ze niet zo plotseling laten overlijden, daar moet een ziektegeschiedenis vooraf gaan.

- ❖ *Als het continent Afrika de komende 20 jaar voor 80% ten onder gaat (aids, strijd, honger), wat zal er dan daarna gebeuren? Zal - wellicht o.i.v. de nieuwe leer - een nieuw elan ontstaan, dat dit continent weer nieuw leven inblaast?*

De natuur zou er ook aan mee moeten werken. En de natuur zal er alleen aan meewerken, wanneer de huidige veranderingen zich volledig voltrokken hebben. En dat zal wel eens meer dan een vijftig jaar kunnen duren. Maar daarna zal ongetwijfeld Afrika wederom bevolkt worden. En welke kleur ze hebben, dat weet ik natuurlijk ook niet op het ogenblik, maar het zal er in ieder geval niet zo bleekjes voorstaan met al die gekleurde mensen als op het ogenblik. Voldoende?

- ❖ *Er zijn (begin dit jaar) nogal wat rampen voorspeld voor de komende periode (tot 2010). Krijgt China ook nog met grote klappen te maken; verwacht u daar ook een bevolkingsdecimering van misschien wel 20 of meer procent?*

Nou, of dat een zó grote decimering wordt, waag ik te betwijfelen. Als u had gezegd 10%, had ik gezegd: dat zit er eerder in. Ze krijgen in ieder geval te maken met een verandering van klimaat en dat zal, zeker in een dergelijk land, dat eigenlijk een landbouwland is, ondanks alle opgebouwde industrie, zou dat heel hard aankomen. Daarnaast moeten we rekenen met enkele rampen die te maken hebben met overstromingen, maar ook het droogvallen van belangrijke rivieren. Dus die krijgen ook hun portie, maar dat vind ik niet meer dan eerlijk, nietwaar.

- ❖ *En komen Rusland (of het GOS) en Indonesië er wat dat betreft vrij genadig van af of krijgen ze ook een grote bevolkingsafname?*

Nou, ze krijgen ook hun aandeel in de rampen. Vulkanisme bijvoorbeeld zal voor Indonesië van groot belang zijn. En een zeer sterke klimaatsómslag en daardoor grote kou etc. in Rusland zou ook wel eens ten detrimente kunnen zijn van zeker de in het noorden gelegen republieken, terwijl de in het zuiden gelegen republieken dán plotseling moeten constateren dat ze eigenlijk die anderen toch ook nodig hebben. Ik dacht dus dat het voor een beetje rustiger worden daar in de komende twee, drie jaar heel goed is dat ook daar wat rampen plaats vinden.

- ❖ *En welke van al die voorspelde rampen (tot 2010) acht u toe te schrijven aan menselijke schuld en welke niet; rampen die tot bevolkingsafname leiden?*

Daar is eigenlijk geen peil op te trekken, omdat de verkeerde reactie van de mens op veranderingen in de natuur dus rampen kan veroorzaken, die we dan aan de mens zouden kunnen toeschrijven, maar die zonder deze veranderingen in de natuur niet tot stand zijn gekomen. Daarbij komt dat vele van die veranderingen in het natuurlijk evenwicht niet alléén afhankelijk zijn van schade die door de mensen zijn veroorzaakt. Het is dus moeilijk om hier een Salomonsoordeel te spreken.

- ❖ *En waarom is er over een aantal jaren in grote delen van de wereld geen of weinig stroom meer te verwachten; begeven de centrales het; in welke gebieden vooral verwacht u deze tekorten?*

Nou, dat zou ik op het ogenblik niet weten en de expert is op het ogenblik visser, die moet een paar mensen afhaken, dus...

- ❖ *Betekent een grote aardbeving bij Los Angeles dat de hele stad, inclusief haar inwoners, van de aardbodem verdwijnt?*

Nou, nee, wel dat er een enorme ramp is met heel veel schade en een aantal slachtoffers, dat als we de omgeving meerekenen, zeker in de tienduizend loopt.

- ❖ *Heeft het nog effect op de wereldeconomie?*

Ik zou het niet weten.

- ❖ *Nostradamus (of althans zijn uitleggers) voorspelden dat de mens plus minus 2000 een nieuwe kijk op de zwarte gaten zou krijgen, welke het huidige wetenschappelijk denken op*

zijn kop zou zetten, waarna het ruimtereizen makkelijker zou gaan worden en plus minus 2100 via ruimteschepen een 'vreemde energie' aan de mensheid aangeboden wordt. Klopt een en ander?

Zover ik weet niet, maar ja, ik weet ook niet alles.

❖ *Bestaat een van de 'bewijzen van buitenaards leven', plus minus 1954 geleverd, maar door politici verdonkeremaand nu nog?*

Ik dacht dat het nog bestond, ja.

❖ *Waar kwamen de ufonauten die toen een plaat met beeldschrift op aarde achter hebben gelaten (o.a. in Arizona) vandaan; met hoeveel waren zij?*

Ik ben niet in de buitenaardse historie bijzonder bekwaam. Ik meen dat ze uit de buurt van de Hondster kwamen. En het aantal, dat zou ik u niet durven zeggen. Ik weet wel dat de landing toen is uitgevoerd door twaalf entiteiten.

❖ *Zijn er nog overlevenden, naar u weet, misschien geheimgehouden?*

Zover mij bekend niet. Ik kan mij ook niet voorstellen dat ze zonder zeer uitvoerige hulpmiddelen langere tijd op aarde zouden kunnen leven.

❖ *Is u bekend wat 'sterremensen' zijn; zijn er zo'n 200, 300 van op aarde?*

Het is mij niet bekend wat sterremensen zijn. Als ze op aarde zijn, zijn ze waarschijnlijk hier om aapjes te kijken. En ik geloof dus dat een dergelijk toerisme - het is wel eens meer in een golfje voorgekomen - niet moet worden gezien als iets van bijzondere beduiding of betekenis.

❖ *De huidige wetenschap zegt: de materie is opgebouwd uit deeltjes; men vindt steeds kleinere deeltjes. Uw wereld zegt: de stoffelijke wereld is in feite opgebouwd uit wervelingen. Doelt u dan op één standaardtype wervelingen of zijn er nog allerlei variaties m.b.t. grootte (omvang), trillingsnelheid e.d.*

O ja, er zijn verschillen.

❖ *Hoe zou u die wervelingen omschrijven, wervelingen van wat?*

Ik zou ze willen omschrijven, als u dat op prijs stelt, als een ín zichzelf besloten, zeer snel roterend magnetisch veld, dat door zijn snelheid plus de daardoor ontstane vibratie een soort schil rond zich toont, en als zodanig door de buitenwereld als een afzonderlijk lichaam wordt gezien tot op het ogenblik dat het veld wegvalt. De energie die vrijkomt, doet dan vaak op een ándere plaats wederom een soortgelijke werveling ontstaan en dit zou de verklaring kunnen zijn voor het zogenaamde springen van elektronen.

❖ *Zal de wetenschap ook eens tot dit inzicht overstappen; wanneer?*

Waarschijnlijk als al degenen die op het ogenblik hun roem danken aan andere stellingen, zijn overleden.

❖ *En bestaat er in het astrale gebied, of nog ijler, ook nog zoiets als deze 'wervelingen'?*

In het astrale gebied bestaat de energie. De werveling kan veroorzaakt worden. Daardoor kunnen gedaanten en structuren worden geschapen, ofschoon zij een voortdurende toevoeging van energie nodig hebben om hun vorm te behouden.

❖ *Wat was de wérkelijke oorzaak of aanleiding van de Big-Bang (áls die plaatsgevonden heeft). Is dit laatste in uw wereld een zekerheid en was dit zo'n 600 miljard jaar geleden, dus tien keer de ouderdom van de aarde?*

Ik zou het niet met zekerheid durven zeggen. Het enige wat ik ervan weet, is dat er altijd een lek is van energie. Dat komt dus ruimtelijk níet in dit heelal meer terecht. Daardoor ontstaat een energievolle ruimte, zeg maar. Wanneer op een gegeven ogenblik daarin een perfect evenwicht bereikt is - en dat gebeurt pas bij een hoog energetisch gehalte - dan kan een laatste, zeer kleine impuls vaak het exploderen als het ware, dus het uiteenvallen van dit veld ten gevolge hebben, waarbij we dan weer wervelingen zien, hitte ontstaat, straling ontstaat en wat dies meer zij.

❖ *Volgens sommige geesten zouden er meerdere Big-Bangs geweest zijn, is u bekend hoeveel?*

Nee, we hebben ze nooit geteld, zeg, dat is veel te lange tijd om je daarmee bezig te gaan houden.

- ❖ *Hoe zal men in staat zijn het bedrijfsleven en de landbouw te dwingen de vervuiling tot nul te reduceren?*

Nou, dat is heel eenvoudig: koop niets wat vervuult.

- ❖ *Hebben herbebossingsprojecten alleen kans van slagen, indien ze (zoals bij de Chipko-beweging in India) op de behoeften van de lokale bevolking zijn afgestemd, en niet op die van de regering (- Juist) en als men dorpelingen zelf bij het ontwerpen en uitvoeren van de plannen betreft?*

Ik heb het al gezegd: juist.

- ❖ *Hoe verklaart u dat de bevolking van de allerarmste landen, ondanks het feit dat ze altijd aan (of onder) de armoedegrens blijft zitten, zo spectaculair blijft stijgen?*

Nou, dat is heel eenvoudig: als je geen televisie hebt, moet je 's avonds toch wat doen.

- ❖ *Waarom doen overheden in ontwikkelingslanden weinig of niets aan de krottenwijken; hebben ze het geld niet, interesseert het hen niet, of weten ze de oplossingen niet?*

Nou, ik denk dat ze eerst aanzien willen hebben en ze hebben dus een stadje nodig met paleizen, universiteiten en dergelijke instellingen om anderen te imponeren. En dat de rest dan in krotten leeft, nou ja, 'dat heeft God toch zo gewild'.

- ❖ *In de evangeliën staat heel weinig over 'vrijheid'; slechts één zin: 'Ken de waarheid, laat deze je vrijmaken'. Dit toont (waarschijnlijk) dat de evangeliën zeer onvolledig zijn. Is er in uw wereld bekend wat Jezus zoal over dit belangrijke punt gezegd (geleerd) heeft.*

Dit ene punt omvat alle andere, want: wie de waarheid kent, wordt door de waarheid vrij. Vrijheid kan eerst dan ontstaan, wanneer de illusie gestorven is en men de werkelijkheid heeft leren aanvaarden. Vele christenen komen daar nooit aan toe.

- ❖ *Zijn vorige incarnaties van Johannes de Doper bekend; was Elia er een van?*

Nee, is niet bekend. Niet bij mij.

- ❖ *Wat was de 'duisternis' - welke na, of tijdens -, Jezus' kruisdood over de gehele aarde' viel?*

In feite was het alleen een verduistering die voortkwam uit een vulkanische uitbarsting elders, dus een stofwolk. U zoudt het kunnen vergelijken met de uitbarsting van Krakatau.

- ❖ *Kunt u uitsluitsel geven waarom de lijkwade van Turijn níet van Jezus is? Een uwer sprekers dacht aan een romeins soldaat. Volgens wetenschappelijke analyses moet het wel van iemand uit die tijd en omgeving zijn.*

Dat is inderdaad waar, maar er zijn verschillende dingen, waarbij je je toch afvraagt: waaróm is het zo en niet anders? En wat níet is gepubliceerd, maar bij de onderzoeken blijkt wel, dat men heeft geprobeerd met bepaalde zuren en lijkvocht bepaalde facetten te wijzigen. En als je dergelijke dingen gaat wijzigen, dan is het volgens mij al duidelijk dat het geen zuivere koffie meer is.

- ❖ *Een gastspreker zei 20 jaar geleden: 'De mentaliteit van de massa zou moeten veranderen; in welke opzichten zou deze vooral moeten veranderen en kán ze (uit zichzelf) veranderen; en zal de druk van de komende rampen (de komende 15 jaar) haar voldoende veranderen, of zijn dit slechts reacties (m.a.w. geen echte innerlijke veranderingen)?*

Reacties zijn altijd het begin, want een innerlijke verandering kan alleen dán plaatsvinden, wanneer de externe habitus gewijzigd wordt. Met andere woorden: het gewoontelevens is dodelijk voor het intern bewustzijn en daarmee ook de innerlijke mogelijkheid tot aanpassing en verandering.

- ❖ *Geloof is wél nodig, godsdienst niet. Zou geloof ook zonder de georganiseerde godsdiensten wel ontstaan en verspreid zijn?*

Natuurlijk.

- ❖ *Hebben met andere woorden de (georganiseerde) godsdiensten derhalve eigenlijk geen recht van bestaan en waren ze overbodig?*

Dat is heel erg moeilijk om daar een antwoord op te geven. We moeten niet vergeten dat de godsdiensten en alle grote godsdiensten in hun tijd een grote culturele betekenis hebben gehad en daarmee dus vorm hebben gegeven aan het denken en het leven, maar ook aan de

mógelijkheden van volkeren, waarin ze zijn ontstaan of waardoor ze worden beleden. Ze zijn dus culturele verschijnselen, alleen: Elk van hen vraagt het recht om zichzelf te mogen beschouwen als enige waarheid en de wereld mag niet veranderen, opdat de waarheid dezelfde blijve. Ze zijn dus remmende factoren in de ontwikkeling van de mens, de maatschappij, de gemeenschapsgevoelens en wat dies meer zij. En ik geloof dat ze dát recht niet hebben, maar ik geloof dat zij op zich historisch nuttige functies hebben verricht. Voldoende?

❖ *Krishnamurti herleidt geloof tot angst en begeerte. Een ander meester noemt geloof ook iets mentaals, nog tot het ego behorend. Toch spreken Jezus en anderen voortdurend over geloof als een kernwaarde. Spreken ze elkaar echt tégen (Jezus en Krishnamurti), of is het een schijnbare tegenspraak?*

Nee, helemaal niet. Maar u moet één ding niet vergeten: Jezus spreekt in een andere tijd dan Krishnamurti. Jezus spreekt in een tijd, waarin geloof een vorm is van innerlijke aanvaarding. En niet zoals tegenwoordig: het aannemen van bepaalde reglementen als een waarheid die je anderen op kunt leggen. Krishnamurti zegt: het geloof houdt op een geloof te zijn, wanneer je leeft in de waarheid. En daar heeft hij groot gelijk in. Maar laten we er dan ook onmiddellijk aan toevoegen: De meeste mensen geloven, omdat ze bang zijn voor het onbekende en zo buiten zich een zekerheid trachten te scheppen, waardoor die angst kan worden opgeheven. De werkelijkheid echter is veel meer dan het geloof ooit kan geven. Maar het áánvoelen van het bestaan van deze werkelijkheid is wel vaak de oorzaak dat men een bepaald geloof aanvaardt of zich bindt aan stellingen, die men verstandig niet zou kunnen onderschrijven. Voldoende?

❖ *Kan werkelijk inzicht (uit verstilde ongerichte aandacht voortvloeiend), dus niet slechts intellectuele hersenactiviteit - en zeker verlichting -, kan dat de hersencellen zélf doen veranderen? Krishnamurti beweerde zoiets, wat gebeurt er dan met die hersencellen? De hersencellen veranderen niet. Ze blijven precies die grote eiwitcellen met verschillen van doorlaatbaarheid op de verschillende contactpunten. Maar wat gebeurt er dan wél?*

Wanneer ik geloof, dan wordt alles gelijkmatig. Dus door mijn innerlijke stilte geef ik mijn hersenen als het ware de kans om álle signalen, ook later lichamelijk bewust te maken en niet met een voorstelling het totaal van het organisme te beïnvloeden, maar met de feitelijkheid van het eigen bestaan. Dat is geen verandering, maar het is wel een volledig functioneren.

Men zegt wel eens: 'Wanneer er volledige rust is, woont de ziel in de hersenen'. Maar als je ziet wat de meeste mensen denken, kan ik begrijpen dat ze Brinta eten (?).

❖ *Oktober 1962: de Cubacrisis. Werden de Russische raketten op Cuba geplaatst, omdat Rusland Amerika wilde aanvallen, respectievelijk bang maken of wilde Fidel Castro Amerika wegvagen? Heeft de geest nog een rol gespeeld in het voorkomen van een toen dreigende wereldoorlog?*

Ik dacht dat er verschillende van de mensen, zeker van de broederschap en misschien ook wel een paar van de ODV zich daarmee hebben beziggehouden, maar het ligt alweer een tijdje terug en ik geloof niet dat ik daar erg veel belangstelling voor heb. Wanneer we kijken naar de manier waaróp deze dingen zijn gebouwd en opgesteld, kunnen we zien dat hierbij werd uitgegaan van de belangen van Cuba om een erkénning af te dwingen van de Verenigde Staten. Dit echter was ook in het belang van Rusland, dat hierbij a.h.w. een voor geschoven post had en daarmee óók meer nadrukkelijk zijn eigen denkwijze en eisen aan de Amerikanen zou kunnen opleggen. Dus ik denk dat het een gedeeld belang is geweest. Fidel heeft dat erg prettig gevonden dat men het deed. De Russen hebben het erg prettig gevonden dat ze het konden doen en een zekere meneer Kennedy kreeg zwaar de pest in en toen ging het lekker niet door. Voldoende?

❖ *Dit jaar (1992) wordt Columbus herdacht. Was hij het symbool van onderdrukking (denk aan de indianen in Mexico), de brenger van slavernij of een groot held, die de wereld veranderde? Wie was de werkelijke Columbus: zijn persoon, bedoelingen en betekenis?*

Nou, laten we het heel eenvoudig zeggen: Columbus was iemand met een idee-fixe, ja, niet uit die bekende tekenfilmserie, maar gewoon idee-fixe. Hij dacht namelijk dat je, omdat de wereld rond moest zijn, zeilende over de oceaan, Indië zou kunnen bereiken. In zijn eigen rapporten, nadat hij teruggekeerd was uit Amerika, heeft hij dit nog tegenover Ferdinand en Isabella

uitdrukkelijk verklaard. 'Hij had Indië bereikt, hij had er mensen aangetroffen' enzovoorts. Het is dus duidelijk dat hij zelve niet degene is geweest die slavernij heeft veroorzaakt. Nee, maar hij heeft wel duidelijk gemaakt dat er rijkdommen waren. En als er rijkdommen zijn, komen de rovers. De rovers zijn dan natuurlijk halve helden in hun eigen vaderland en zeer verwerpelijk voor de ander. En ik denk dat je daarnaast zou kunnen zeggen dat Columbus ook een figuur is geweest die eigenlijk aan zijn eigenwaan ten gronde is gegaan. Wanneer men zijn dagboeken zou nalezen, zou men tot de conclusie komen, dat hij helemáál niet dacht aan Amerika. Er zijn verschillende geschiedschrijvers geweest. Een van hen wist de meeste gunst te bereiken, dat was Amerigo Vespucci, en deze heeft toen het land naar zich gedoopt. De werkelijke condotierri's die uit Italië en Spanje - beide - zijn opgetrokken samen met kerkelijke leiders van de orde der Jezuïeten, zijn dacht ik, aansprakelijk geweest voor bijvoorbeeld het onheil in Mexico, maar ook de jacht op slaven en de poging tot onderwerping in andere staten van Midden-Amerika en zelfs deels in Brazilië.

- ❖ *Wordt in de communes in Noord-West-India (gebaseerd op de nieuwe leer) helemaal geen 'winst' gemaakt, ook niet om gewoon te investeren? Zijn er geen botsingen geweest met het regionaal of nationaal gezag en zijn deze communes een soort voorloper van een toekomstige wereldeconomie?*

Ik vermoed dat ze dát niet zijn, dat laatste. Maar ik zou er wel bij willen zeggen: kijk, die mensen, die móeten wel winst maken, want hoe kunnen ze anders de omkoopsommen betalen die zeker stelt dat ze met rust gelaten worden. Ze maken dus wel enige winst, maar die winst heeft een doel: investeren doet men energie en materialen en daarméé bouwt men op. Maar men is er niet op uit om uit te breiden, men is er slechts op uit om vredig, gelukkig te leven op een arbeidzame en gemeenschappelijk aangename wijze. Voldoende?

- ❖ *Is antimaterie voor de geest een zichtbaar feit of alleen een constateerbaar feit?*
Materie is voor ons ook alleen maar een constateerbaar feit, antimaterie dus ook.

- ❖ *Waarom is de grot van Apollonius in (of bij) Rome niet (of zelden) algemeen toegankelijk; wie houdt de toegang gesloten, en wat is nodig om hem wél te kunnen bezoeken. Zijn er wel eens 'open dagen'?*

Ik meen dat degenen die hier binnen gaan met allerhande eigenaardige ervaringen naar buiten komen, wanneer ze er langer dan tien minuten blijven. Wat dat betreft is de invloed nog sterker dan bijvoorbeeld in de koningskamer van Kefren, van de piramide van Kefren. Dus wanneer we het zo bekijken, is het misschien maar goed dat u er niet binnen kunt. Overigens, hij wordt gesloten gehouden, omdat men niet zéker is of dit de juiste grot is, punt een. Punt twee: toegang verlenen zou alleen kunnen en dit tot de werkelijke grot, wanneer u bepaalde contacten zou kunnen leggen met, zullen wij zeggen, een geheim genootschap dat de leringen van Apollonius en ook zijn magische praktijken probeert te bewaren. Voldoende?

- ❖ *Wat is de aard van de krachten, door Apollonius hierin gelegd? Werken ze, ongeacht of de toeschouwer (bezoeker) erin gelooft, en had hij er een speciaal doel mee (eventueel voor vele eeuwen later)?*

Laten we het zo zeggen: Apollonius was als een tuinman die zei: als ik er een druppelinstallatie in bouw, dan zullen al mijn plantjes wel goed groeien. Maar iemand die daar komt en geen plantje is, die krijgt alleen een nat pak. Is dat voldoende duidelijk?

- ❖ *Zal de katholieke kerk spoedig door schandaaltjes ophouden te bestaan (- aids bij de priesters, verkwisting door de paus-); en gebeurt iets dergelijks bij de islam? Komt er dan daarna een nieuwe wereldreligie op, die religie en wetenschap combineert (voorspelling van Nostradamus); en is deze gebaseerd op de leringen van de nieuwe wereldleraar?*

Ik vermoed dat wanneer er een dergelijke religie ontstaat, deze waarschijnlijk uit zal gaan van de grondstelling van Baha'ullah. Ik acht het dus waarschijnlijk. Voldoende?

- ❖ *Een samenleving gebaseerd op concurrentie; is dat geen contradictio in terminis? Kan het niet anders? En waaruit is het concurrentie denken eigenlijk ontstaan? Uit het feit dat men méér wil zijn dan een ander in plaats van béter wil zijn dan een ander. De laatste tijd was er weer 'een blik ingewijden opengetrokken' om op aarde te opereren. Om hoeveel ingewijden gaat het, hoeveel grote, hoeveel kleinere en hoe is hun verspreiding?*

Ja, dat zou ik niet durven zeggen, ik heb het blik niet gezien, dus ik weet niet wat er in zit.

❖ *En kan en zal de nieuwe leer de verstarring in het hindoeïsme doorbreken; welke punten (of denkwijzen) zouden doorbroken of afgeschaft moeten worden?*

Het belangrijkste is, denk ik, dat het verlies van vaste standgebondenheid, kastengebondenheid, dus vernietigd wordt, want dat is eigenlijk dé remmende factor in de ontwikkeling van India. Maar ik denk dat dit ook op het ogenblik eigenlijk al grotendeels gaande is. En wanneer eenmaal aanzien minder belangrijk wordt dan wat je als mens bént, dan denk ik dat India mét zijn opvattingen ten aanzien van leven en dood, die logischer zijn dan vele westelijke opvattingen, in staat zal zijn een vernieuwende factor te worden in het innerlijk leven van vele mensen die op het ogenblik geen raad weten, omdat de godsdienst hen niets zegt, maar aan de andere kant een vervanging daarvoor niet te vinden is.

❖ *En tenslotte: Heeft de wereldleraar zich ook nog uitgesproken over het kastestelsel met zijn remmende invloed?*

Zoals zijn aard was, heeft hij dat niet direct gedaan, maar beeldend. Hij heeft gezegd: 'Wanneer drie mensen aan een touw trekken en de last is voor hen te zwaar, dan zal de vierde moeten aanpakken, ook wanneer hij denkt hun meerdere te zijn'.

❖ *We zijn door de schriftelijke vragen heen, misschien zijn er nog mondelinge vragen.*

❖ *Er zijn een paar honderd mensen die gaan naar het meer van Genève toe om hun krachten te sturen d.m.v. meditatie op tonnen met water, die naderhand in het meer van Genève worden uitgegooid. Geeft dat meer dan kracht aan alle andere mensen; wordt het meer van Genève dan geneeskrachtig?*

Ik betwijfel het. Theoretisch is dit mogelijk. Praktisch echter hebben we hoogstens te maken met een homeopathische werking voor degenen die erin geloven. Voldoende?

❖ *Is het zo dat er binnenkort ook in ons zonnestelsel een supernova zal ontploffen, waar de aarde last van krijgt. Is u dit bekend?*

Het is mij niet bekend dat dit plaats zal vinden, althans plaats zal vinden op een zodanige wijze dat de aarde hierdoor zal worden geraakt of misschien vernietigd. Wel is mij bekend dat een dergelijk brok massa onderweg is. Het is mij ook bekend, dat zij waarschijnlijk, wanneer zij ongeveer op de hoogte van de baan van Saturnus is gekomen, door een zonneuitbarsting een afwijking gaat vertonen. En ik meen dat zij dus zonder explosie dit zonnestelsel weer zal verlaten.

❖ *Als er een aardbeving komt in Amerika, in de omgeving van Los Angeles en Mexico, hoe zullen die er dan voorstaan?*

Nou, daar kan ik eigenlijk geen antwoord op geven. Kijk, er gaan daar héél veel dingen gebeuren. En we moeten rekening houden met zowel landverschuivingen als aardbevingen en zeer waarschijnlijk ook weer vulkanisme. Wanneer dit tot rust is gekomen, zal dus een totaal andere structuur menselijk kunnen ontstaan. En wat daar de betekenis van is en wat je daarmee kunt doen, is niet te overzien, omdat je niet weet hoe de Amerikanen - en die zijn toch het belangrijkste eigenlijk hier, nietwaar -, daarop zullen gaan reageren. Het enige wat je kunt zeggen is dat in de komende vier, vijf jaren in Californië sprake zal zijn van een toenemende onrust, toenemende rampen en slachtoffers en daarnaast zeer waarschijnlijk van een uittocht uit dit eens zo begeerde deel van de Verenigde Staten. Voldoende?

❖ *Zou u gezien de tijd een afsluiting willen maken met een schoonwoord.*

Ja, als u dat wilt. Vooruit, ik zou zeggen geeft u me maar een paar woorden, drie of zo:

hoop - vonk - gouden licht

Laten we het eens zo zeggen:

Eén vonk is het begin,

dan rijst eerst het bestaan

en uit het Zijn herrijst de hoop,

de hoop op verdergaan,
op de voltooiing, op de eeuwigheid.
Ja op 't bereiken van een eind van alle tijd
en hoopt men op gouden licht.
Men zou de krachten willen kennen,
die in het eigen ik bestaan
en die uiteindelijk deel zijn slechts van gouden licht
en in jezelve tijdelijk leven
en toch in het lichte op willen gaan.
Wie heeft de werkelijkheid geschreven ?
Hij die slechts delen van het zijnde ziet ?
Hij meent misschien: "ik weet reeds veel",
maar veel meer nog weet hij nog niet.
En daarom, mensen blijf maar hopen
en zoek maar naar een werkelijkheid,
een werkelijkheid die buiten stelling
en feiten in jezelve voort bestaat
en uit jezelve als lichte kracht
steeds weer ter wereld gaat.
En zoek dan zelve ook te wezen,
een vonk die het licht weer doet ontstaan.
Al ben je zelf al opgenomen in werkelijkheid en buiten je droomt dan de waan
en komen zielen tot besef
van nieuw bestaan en nieuwe tijd,
maar allen zijn zij deel van licht
en worden ze tot het licht herleidt.

Kunt u het daarmee doen?

Nou, dan zou ik zeggen: vrienden, als u tevreden bent, dan rest mij niets anders dan u te danken voor de mij gegeven aandacht en voor het feit dat u hier aanwezig bent (het stormde en regende buiten die avond hard (red.)). Ik heb gehoord dat iemand het woord wilde richten tot de aanwezigen. Hij had beter tot de afwezigen kunnen spreken, dan had die er meer bereikt.

Wat mij betreft: ik wens u een niet-stormachtige, al zal het kil zijn, nacht. Ik wens u morgen een regenachtige, maar toch gezellige dag. En ik wens u vooral in uzelf een licht dat zo sterk is, dat storm noch regen u meer kunnen deren.

Goedenavond.